

Tilbakekall av tillatelser gitt av politiet

*Politiets mulighet til å forebygge gjennom
forvaltning*

En juridisk oppgave

BACHELOROPPGAVE (OPPG300)

Politihøgskolen

2015

Kand.nr: 34 og 35

Antall ord: 8381

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	2
1.1 Formål.....	3
1.2 Avgrensning.....	3
1.3 Begrepsavklaring	4
1.3.1 Forutsetningslæren	4
1.4 Metode	5
1.5 Forebyggende politiarbeid	6
1.6 Straffesakssporet vs. forvaltningssporet.....	7
1.6.1 Likheter og forskjeller.....	7
1.6.2 Legalitetsprinsippet	8
1.6.3 Like midler med ulike lover	8
1.6.4 Inndragning eller tilbakekall	8
1.6.5 Beslag eller tilbakekall	9
2.0 Hoveddel	10
2.1 Saksbehandling.....	10
2.1.1 Saksbehandlingsregler.....	10
2.1.2 Klage	12
2.2 Hjemler for tilbakekall	13
2.2.1 Brukthandelbevilling	13
2.2.1.1 Formålet med loven	13
2.2.1.2 Vilkår for godkjenning	14
2.2.2 Ordensvaktgodkjenning	15
2.2.2.1 Vilkår for godkjenning	15
2.2.2.2 Uavgjorte straffesaker.....	16
2.2.2.3 Vurderingen i praksis.....	17
2.2.2.4 Nærmere om skikkethet.....	18
2.2.2.5 Nærmere om psykisk skikkethet	18
2.2.3 Førerkort	19
2.2.3.1 Vegtrafikkloven § 24.....	20
2.2.3.2 Helsepor, § 34, første ledd.....	20
2.2.3.3 Edruelighet- og vandelsspor, § 34, femte ledd.	20
2.2.3.4 Nærmere om edruelighet.....	21
2.2.3.5 Nærmere om vandel	22
2.2.4 Våpenkort	23
2.2.4.1 Nærmere om edruelighet.....	24
2.2.4.2 Nærmere om pålitelighet.....	24
2.2.4.3 Nærmere om skikkethet.....	25
2.2.4.4 Nærmere om behov eller annen rimelig grunn	26
2.2.4.5 Viktigheten av rask reaksjon	26
3.0 Avslutning	27
4.0 Litteraturliste.....	29
5.0 Vedlegg.....	33

1.0 Innledning

Vårt utgangspunkt for valg av tema til bacheloroppgave kom blant annet som et resultat av faget forvaltningsrett vi har hatt på Politihøgskolen¹. For oss har det vært en tankevekker at riktig bruk av forvaltningsrett kan ha så stor forebyggende betydning. Vi fikk sett litt hva forvaltning innebærer i løpet av B2², men så lite til hvordan forebyggingen skjedde i praksis. Det er først etter vi har blitt oppmerksom på hvilke muligheter politiet har, både gjennom undervisning i B3³ og kunnskap vi har tilegnet oss i arbeidet med bacheloroppgaven, vi husker situasjoner i B2 vi kan ha hatt muligheten til å benytte tilbakekallingshjemlene.

Det har vært flere saker oppe i media hvor man kan stille seg spørsmålet om hendelsene kunne vært unngått, dersom politiet hadde handlet annerledes. En tragisk hendelse fant sted på Nesøya i 2011, der en mann skjøt og drepte to kvinner, før han også tok sitt eget liv⁴. Det var sendt flere bekymringsmeldinger på mannen, og det var fattet forvaltningsvedtak om å hente våpnene, uten at dette var blitt gjort. Politiet har også fått kritikk for å unnlate å tilbakekalle våpenkort i forkant av andre drapssaker⁵. Det er lett å være etterpåklok, og se noe kunne blitt gjort annerledes i disse situasjonene. Allikevel kan man ikke si at disse situasjonene og andre hendelser knyttet til de andre hjemlene, ville vært unngått dersom politiet hadde handlet annerledes.

Vi ble gjort oppmerksom på prosjektet «Forebygging gjennom forvaltning»⁶ fra Troms politidistrikt som ga oss et større innblikk i tilbakekall av tillatelser gitt av politiet. Prosjektet har blitt til en veiledning for politiet, der man blant annet søker å bidra til å etablere rutiner for samhandling mellom straffesakssporet og forvaltningssporet. I tillegg har det blitt utarbeidet et felles skjema (bekymringsmelding⁷) som nyttes dersom politiet får informasjon som kan tilsi at det bør iverksettes et tilbakekall.

¹ Heretter kalt PHS

² Andre studieår ved PHS – praksisår.

³ Tredje studieår ved PHS

⁴ <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Politiet-innrommer-vapenglipp-5575835.html>

⁵ <http://www.nrk.no/telemark/bot-til-politiet-1.4323725> og <http://www.ta.no/nyheter/article3197017.ece>

⁶ På oppdrag fra Politidirektoratet (POD)

⁷ Vedlegg av bekymringskjema ligger vedlagt etter litteraturliste i oppgaven.

Det er vedlagt to vedlegg til besvarelsen. Vedlegg 1 er det nevnte bekymringsmeldingsskjema og vedlegg 2 er godkjenningen vi har fått til å vedlegge det taushetsbelagte skjemaet.

1.1 Formål

Formålet med oppgaven er å få belyst de mest relevante tilbakekallingshjemlene politiet kan benytte seg av. Vi ser på hvilke vilkår som kreves oppfylt for at et tilbakekall kan skje, og prøver å få frem hva som ligger i de enkelte vilkårene. For å kunne jobbe hensiktsmessig og effektivt, mener vi det er svært relevant å ha kunnskap om blant annet saksgangen, forskjellen mellom straffesakssporet og forvaltningssporet og de faktiske mulighetene politiet har i forvaltningshjemlene

Forebygging gjennom forvaltning skjer i praksis gjennom tilbakekall av tillatelser politiet tidligere har gitt ut. Hensikten med et tilbakekall er å kunne frata folk sine tillatelser gitt av politiet når de ikke lenger oppfyller vilkårene for å inneha en slik tillatelse, fordi man da ser at de ikke lenger er egnet til å inneha tillatelsen. Det er vanskelig å måle om tilbakekall av tillatelser har en forebyggende effekt, men de aller fleste kan se for seg hvilket katastrofalt scenario som kan utspille seg, dersom politiet skulle lukke øynene for kjøring i beruset tilstand. I forhold til alle tillatelser en kan få av politiet, stilles det strenge krav til den som søker. Det er en grunn til at ikke alle er egnet til å kjøre bil eller være i befatning med våpen. Dersom man ikke lenger oppfyller de ulike kravene som stilles, er det svært vesentlig at man ikke lenger får beholde tillatelsen.

1.2 Avgrensning

Vi har i denne oppgaven tatt for oss tilbakekall av tillatelser, noe som innebefatter mange lover og regler. Vi har valgt å se på hvordan forebygging gjennom forvaltning skjer i et makroperspektiv. Dette er for å vise et helhetlig bilde av hvordan hver enkelt politibetjent lett kan forstå forvaltningshjemlene og gjøre enkle rutiner som er med på å forebygge.

Politiet har godkjenningsfullmakt på flere ulike tillatelser, og således også mulighet til å tilbakekalle tillatelsene. Dette gjelder:

- Brukthandelbevilling
- Ordensvaktgodkjenning
- Førerkort
- Våpenkort
- Pass
- Kjøreseddel
- Vaktvirksomhet
- Våpenforhandler

Vi har tatt for oss de områdene vi mener er mest relevante og har derfor valgt å se nærmere på brukthandelova § 2, serveringsloven § 16, vegtrafikkloven § 34 og våpenloven § 10. Ikke alle områder har en egen tilbakekallingshjemmel, så vi har også gått inn i tilhørende forskrifter og rundskriv for å se hva som kreves. Vi har lagt mest vekt på tilbakekall av førerkort og våpenkort fordi vi mener at det her ligger størst potensial for forebygging. Et tilbakekall er et enkeltvedtak som reguleres av forvaltningsloven, og vi har derfor også gjort rede for de mest sentrale reglene i forhold til saksbehandling.

1.3 Begrepsavklaring

1.3.1 Forutsetningslæren

Geir Woxholth har skrevet i sin artikkel om forutsetningslæren⁸ at forutsetningslæren omhandler «endrings- og opphørsgrunn for kontraktsrettslige forpliktelser». Videre sier han om forutsetningslæren at den kan ha betydning i flere sammenhenger. En av sammenhengene har betydning for tilbakekall: «forutsetningssynspunkter anvendes for å begrunne og avgjøre hvilke sanksjoner den ene part i et gjensidig bebyrdende kontraktsforhold kan rette mot den andre, dersom han ikke mottar den lovede motytelse.»

Vi har forstått dette som at det i et kontraktsforhold kan være sanksjoner som part A kan rette mot part B, hvis part B ikke har gjort som avtalt. I forhold til et tilbakekall av ordensvaktgodkjenning sier utsagnet oss at hvis en person som har fått godkjenning av

⁸ https://lovdata.no/pro/#document/JUS/woxholth-g-2000-02/KAPITTEL_4 - artikkel hentet 05.05.15

politiet til å jobbe som ordensvakt kan det sanksjoneres i form av et tilbakekall dersom han ikke lenger oppfyller de vilkår han oppfylte da han fikk godkjenningen.

1.4 Metode

Vi har skrevet en juridisk oppgave og vi har derfor benyttet oss av juridisk metode. Vi har valgt å skrive juridisk fordi vi syntes dette er den beste måten for å få et økt kunnskapsnivå om forebygging gjennom forvaltning, og med tanke på at politimenn- og kvinner må kjenne til lover og regler før de kan benytte midlene i praksis.

På grunn av temaets størrelse har vi flere lovverk å ta utgangspunkt i, hvor både våpenloven⁹, vegtrafikkloven¹⁰, brukthandellova¹¹, serveringsloven¹² og forvaltningsloven¹³ er benyttet. Lovene er våre primære rettskilder og er derfor brukt til å forklare om lovhjemlene for tilbakekall. Vi har samtidig benyttet oss av lovenes aktuelle forarbeider, etterarbeid, rundskriv, Norges offentlige utredninger, odelstingsproposisjoner og domstolpraksis. På grunn av lite høyesterettspraksis på vår oppgaves område har underrettspraksis blitt relevant.

Forvaltningen har allikevel lite domstolpraksis og vi har derfor også brukt vedtak fra POD som rettskilder. Slik vi har sett bruker POD rettskilder som forarbeider og rundskriv i sine vurderinger av klagesaker og kan i noen tilfeller gjøre bruk av rettskildenød.

Erik Boe forklarer rettskildenød som «... å stå uten andre holdepunkter enn de aller mykeste og mest diffuse faktorene som en rettsandvender kan ta i betraktning, som alminnelig rettsoppfatning og egne vurderinger.»¹⁴

Vi har benyttet oss av Lovdata¹⁵ for å finne frem til lovene og rettskildene.

Vilkårene som de ulike tilbakekall er bundet av er hovedsakelig om edrueighet, vandel, skikkethet og pålitelighet. Noen lover forklarer hva som menes med vilkårene, som for

⁹ Lov 9. juni 1961 nr.1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. (våpenloven)

¹⁰ Lov 18. juni 1965 nr.4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven)

¹¹ Lov 22. desember 1999 nr.105 om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandellova)

¹² Lov 13. juni 1997 nr.55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven)

¹³ Lov 10.februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

¹⁴ Boe E. (2011) Grunnleggende juridisk metode – en introduksjon til rett og rettstenking s. 37

¹⁵ www.lovdato.no

eksempel vaktvirksomhetsloven¹⁶ som forklarer hva vandelsbegrepet vil si i § 6¹⁷.

Vegtrafikkloven for eksempel, har derimot ingen forklaring på begrepene edruelighet eller vandel og vi har derfor måtte sett på rundskriv, vedtak og forarbeider for å få kunnskap om hva vilkårene innebærer.

Vi har utenom de juridiske hjelpemidlene nevnt, brukt Troms politidistrikt sin informasjon om prosjektet «forebygging gjennom forvaltning» som inspirasjon og veiledning for hvordan vi best kunne belyse vår sak både praktisk og juridisk. Informasjon om prosjektet er hentet fra politiets fagportal for kompetansedeling KO:DE.

1.5 Forebyggende politiarbeid

Siden denne oppgaven har et forebyggende perspektiv er det viktig å avklare hvorfor forebygging er så viktig. Elisabeth Myhrer Lie definerer forebygging som: «å være i forkant og forhindre at noe negativt skjer».¹⁸ En politimann vil da på sin måte definere forebygging ved å si at det er å forhindre at en kriminell handling skjer.

Forebygging av kriminalitet blir i dag gjort på kryss og tvers av avdelinger i politiet. Alt fra ordenspolitiet som innbringer en full mann på byen for at han ikke skal gjøre noe ulovlig resten av kvelden til Politiets sikkerhetstjeneste som overvåker og pågriper en terrorismistenkt person før han får satt i verk sine planer.

Politoloven § 1 retter seg blant annet mot å drive forebyggende virksomhet for å sørge for det norske samfunnets trygghet.

Det står skrevet i politiloven § 1 at: «Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig».¹⁹ Bruken av ordet «skal» er ensbetydende og bestemmer at politiet må arbeide forebyggende. På denne måten er forebyggende virksomhet og arbeid en vesentlig del av det å være politi.

¹⁶ Lov 05 januar 2001 nr. 1 om vaktvirksomhet (vaktvirksomhetsloven)

¹⁷ Se oppgavens punkt 2.3.2

¹⁸ Elisabeth Myhre Lie, *I forkant*, Oslo 2011 s.21

¹⁹ Lov 4 august 1995 nr. 53 om politiet (politoloven) § 1 andre ledd.

Politi-loven § 2 tar for seg politiets oppgaver og bygger videre på § 1. Politi-loven § 2, nr. 2 sier at politiet skal: «forebygge kriminalitet og andre krenkelser av den offentlige orden og sikkerhet».

I forarbeidene til den nåværende politi-loven ble det sagt at: «I nr. 2 nevnes den forebyggende virksomhet som en selvstendig politioppgave»²⁰. Med dette kan vi si at politiets forebyggende arbeid skal være en prioritering for politietaten og tillegges ressurser. Også riksadvokaten har sagt noe om forebygging sin betydning for politiet: «Å forebygge fremtidige straffbare handlinger er en hovedoppgave for politiet, jf politi-loven § 2 nr 2».²¹

1.6 Straffesakssporet vs. forvaltningssporet

1.6.1 Likheter og forskjeller

Politi-et behandler både straffesaker og forvaltningssaker, noe som gjør at forskjellen på de nevnte sakstypene er viktig å skille. Som regel har hver politistasjon en egen forvaltningsavdeling hvor forvaltningssakene blir behandlet, og to andre avsnitt i ordensavdelingen og etterforskningsavdelingen som behandler straffesakene. Allikevel går hvert spor inn i hverandre ved behandling av sakene. En forvaltningssak kan ha utgangspunkt i informasjon som kommer fra PO-loggen, hvor det er ordensavdelingen som oftest melder inn informasjon. Eller så kan informasjon komme fra et avhør foretatt av etterforskningsavdelingen. Denne informasjonsinnhenting er også utgangspunktet for straffesaker. Forskjellen ligger i hvilke del av informasjonen som brukes og hvilke regler sporene anvender.

Vi kan tenke oss at PO-loggen gir oss informasjon om en person som gjentatt har blitt innbragt for ordensforstyrrelser ved beruselse de siste ukene. På etterforskningsavdelingen hvor straffesakssporet følges vil personen bli avhørt og eventuelt gitt et forelegg for å ha overtrådt straffeloven²² § 350 andre ledd. I forvaltningssporet vil derimot informasjonen kunne medføre et tilbakekall av personens førerrett på grunn av hans uforenelige forhold til

²⁰ Ot.prp. nr. 22 (1994-1995), om lov om politiet (politi-loven)

²¹ Tor-Geir Myhrer «Fra riksadvokaten» *Tidsskrift for strafferett*, 2001 s.102-136 punkt 3.2.1 avsnitt nr. 10

²² Lov 22.mai 1902 nr.10 Almindelig borgerlig straffelov (Straffeloven).

alkohol. Straffeloven kan ikke straffe en person for å ha et dårlig forhold til alkohol med mindre han gjør en straffbar handling når han er beruset, i motsetning til forvaltningsretten som kan benytte seg av informasjonen om personens edruelighet og egnethet til et forvaltningsvedtak.

1.6.2 Legalitetsprinsippet

I strafferetten er legalitetsprinsippet en følge av Grunnloven²³ § 96 som sier at ingen kan dømmes uten etter lov. Forvaltningsrettens legalitetsprinsipp er derimot bygd på langvarig juridisk praksis hvor ikke bare den formelle loven gir grunnlag for et forvaltningsmessig inngrep, men det som kalles den konstitusjonelle sedvaneretten som hjemles i Grunnloven § 112.²⁴

1.6.3 Like midler med ulike lover

Politiet har i oppgave blant annet å jobbe forebyggende mot kriminalitet noe politiloven §§ 1 og 2 sier. Dette kan gjøres både ved bruk av straffesakssporet og forvaltningssporet. Opp mot denne oppgaven vil *inndragning* i straffeloven og *beslag* i straffeprosessloven være relevante midler å sammenligne med forvaltningens middel om *tilbakekall* av en tillatelse gitt av politiet.

1.6.4 Inndragning eller tilbakekall

Inndragning omfattes av straffeloven §§ 34-38 og sier helt konkret at et utbytte av en straffbar handling skal inndras. Dette betyr at en inndragning i forhold til et våpen må ta utgangspunkt i at våpenet er ervervet ulovlig, eller med ulovlige midler som for eksempel narkotika-penger. Våpenet kan derfor etter inndragning bli solgt av politiet ved auksjonering hvor pengene for våpenet går til statskassen²⁵. Dette er et forebyggende middel da det blant annet hjelper

²³ Lov 17 mai 1814, Kongeriket Noregs Grunnlov (Grunnloven)

²⁴ Hentet fra <http://www.jusinfo.no/index.php?site=default/721/1285/1304/1306> den 10.01.15.

²⁵ Straffeloven § 37d

samfunnet mot omsetning av illegale våpen, noe det har en tendens til å være i kriminelle miljøer. I slike saker vil normalt inndragning av våpnene være det vanlige å gjøre, så lenge man kan bevise våpenets tilknytning til den kriminelle handlingen. Samtidig kan også tilbakekall være en mulighet dersom bevisene ikke strekker til. Dersom våpen er ervervet lovlig, slik at dersom det ikke er hjemmel for å inndra et våpen vil et tilbakekall være mulig så lenge gjerningspersonen som innehar våpenet er dømt for andre straffbare handlinger som gjør personen uskikket til å ha våpenet jf. våpenloven § 10. Et annet eksempel i denne sammenheng er førerkort tilhørende 1 % motorsykelklubber som nesten åpenlyst bedriver kriminelle handlinger, men hvor deres førerkort ikke nødvendigvis kan bli inndratt fordi kjøretøyene ikke blir brukt i de kriminelle handlingene. Da kan tilbakekall være aktuelt hvis personenes vandel tilsier at de ikke er skikket til å inneha førerkort jf. vegtrafikkloven § 34 femte ledd. På denne måten kan de ulike lovhjemlene hjelpe hverandre i politiets forebygging av kriminalitet.

1.6.5 Beslag eller tilbakekall

Beslag omhandles av straffeprosessloven²⁶ §§ 203-209. Dersom et beslag skal foreligge må være til bruk i en straffesak, og det må være noe som antas å ha betydning som bevis i saken. Et tilbakekall er til forskjell fra et beslag ikke avhengig av at det må foreligge en straffesak eller en anmeldelse på vei til å bli en straffesak. Beslag gjøres også av forebyggende grunner da for eksempel et midlertidig beslag av førerkort kan bli gjort ved brudd på vegtrafikkloven § 3, som ikke sier noe om at personer eller annet må ha blitt skadet, men at føreren har opptrådt uaktsomt i trafikken. Det midlertidige beslaget blir da gjort som en forebyggende handling i påvente av rettens avgjørelse om det midlertidige førerkortbeslaget skal bli et tap av førerrett i en senere straffesak.

En hovedforskjell på de tre midlene er at det må ikke være gjort noe straffbart for eksempel å få tilbakekalt sin førerrett. Det kan være helsemessige årsaker som gir grunnlag for å tilbakekalle et førerkort jf. vegtrafikkloven § 34 første ledd. Straffbare handlinger vil også kunne brukes for å tilbakekalle en tillatelse gitt av politiet. Avhengig av hvilket straffbare forhold som er begått kan det påvirke personens vandel, edruelighet eller pålitelighet og er derfor relevant også i saker om tilbakekall. På denne måten har straffesakssporet stor

²⁶ Lov 22 mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven).

påvirkning på forvaltningssporet og vurderingen av et tilbakekall, men konkrete straffbare handlinger behandles med reglene i straffeloven.

2.0 Hoveddel

2.1 Saksbehandling

Hvordan starter tilbakekallsprosessen?

Et tilbakekall kan ha utgangspunkt i flere forskjellige ting. For eksempel kan det komme av at noen ringer inn til operasjonssentralen for å melde om sin bekymring for en nabo eller det kan være at en politipatrulje kommer over en person som bruker narkotika og allikevel har førerkort og kjører bil. Ved bruk av bekymrings skjemaet nevnt tidligere melder politipatruljen sin bekymring videre i systemet ved å sende skjemaet til et eget postmottak. Postmottaket behandles av forvaltningsavdelingen til politiet som vurderer om vilkårene for tilbakekall er oppfylt før de behandler saken videre ved bruk av reglene om saksbehandling i forvaltningsloven.

På denne måten har politipatruljen tatt første steg mot å forebygge fremtidig kriminalitet knyttet til en person med førerkort. I tillegg vil patruljen uansett hva resultatet blir få en tilbakemelding på deres bekymringsmelding.²⁷

2.1.1 Saksbehandlingsregler

Et tilbakekall er i forvaltningsretten kjent som et enkeltvedtak fordi det gjelder plikter og rettigheter til en eller flere personer jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav B. Saksbehandlingsreglene knyttet til et enkeltvedtak vil for det første si at personen som saken dreier seg om blir en part i saken jf. forvaltningsloven § 2 første ledd, bokstav E. plikter og rettigheter om et tilbakekall omhandles hovedsakelig av forvaltningsloven §§ 16-36, hvor

²⁷ «Forebygging gjennom forvaltning»-prosjekt. Informasjonsskriv om prosjektet delt på politiets fagportal for kompetansedelning, «KO:DE».

også partsrettighetene står nøye omhandlet. Vi skal her gå igjennom de mest vesentlige reglene knyttet til hva som skjer i praksis av politiet som forvaltningsorgan.

Først og fremst må politimannen- eller kvinnen være habil som behandler av saken, det vil si at den som behandler saken ikke kan tjene eller tape noe på utfallet av saken, eller ha noe som helst tilknytning til parten enkeltvedtaket vil gjelde for jf. § 8.

Forvaltningsloven § 16 innebærer at politiet må gi et forhåndsvarsel til parten om at et tilbakekall mot han vil skje. Dersom ikke politiet gir ut forhåndsvarsel om et tilbakekall, kan saken risikere å bli gjort ugyldig, som kan medføre at parten får beholde sitt førerkort eller våpenkort.

Forhåndsvarselet skal som hovedregel gjøres skriftlig men kan gjøres muntlig dersom det er problematisk å gjøre det skriftlig. For eksempel kan mangel på ressurser gjøre det vanskelig, da det enkelte steder kun er en saksbehandler for forvaltningssaker på stedet og det blir vesentlig lettere å ta det muntlig via en telefonsamtale enn å skrive et brev. Samtidig finnes det unntak mot å forhåndsvarsle, noe som blir uttrykt i § 16 tredje ledd.

«a) slik varsling ikke er praktisk mulig eller vil medføre fare for at vedtaket ikke kan gjennomføres,

b) parten ikke har kjent adresse og ettersporing av ham vil kreve mer tid eller arbeid enn rimelig i forhold til partens interesser og til betydningen av varslet,

*c) vedkommende part allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes og har hatt rimelig foranledning og tid til å uttale seg, eller varsel av andre grunner må anses åpenbart unødvendig».*²⁸

Bokstav A over kan på en måte sammenlignes med bevisforspillelsesfare, omhandlet i straffeprosessloven fjerde del, da et forhåndsvarsel om tilbakekall av et våpen kan medføre at personen som eier det, kan gjemme det bort et annet sted slik at politiet ikke får tak i det. På denne måten kan det være hensiktsmessig og ikke forhåndsvarsle.

Forvaltningsloven § 16 gir også parten krav på å uttale seg før enkeltvedtaket treffes. En part i en forvaltningssak har et krav om å uttale seg dersom han ønsker det, noe som også den som

²⁸ Forvaltningsloven §16 tredje ledd

behandler saken må ta med i vurderingen av saken jf. § 17. Fristen til å uttale seg må ha skjedd innen tidsfrist satt av saksbehandler og gjelder fra forhåndsvarselet er gitt og ikke nødvendigvis når parten blir oppmerksom på det. Hvis en part i saken henvender seg til politiet for eksempel etter et forhåndsvarsel og svaret ikke kommer på over en måned plikter politiet å gi et foreløpig svar jf. § 11b.

Politiet har også en veiledningsplikt ovenfor parten i saken dersom parten ønsker dette jf. § 11. Dette er for å ivareta partens behov for hjelp i saken og kan være å informere om de aktuelle lover og regler knyttet til saken. Veiledningsplikten strekker seg så langt politiet har mulighet til det underveis i saksbehandlingen, men har allikevel plikt når forholdene gir grunn til det, å informere om veiledningsplikten etter enkeltvedtaket er truffet, i sammenheng med underretning om enkeltvedtaket og dets regler om klageordning jf. § 27.

Før enkeltvedtaket treffes må saken være så godt opplyst som mulig jf. § 17. Paragrafen bygger på forvaltningsrettens grunnprinsipp om forsvarlighet og går ut på at det må tas en helhetsvurdering og politiet må vurdere hvor inngripende og viktig saken er, og hvilke ressurser de har til rådighet.²⁹

2.1.2 Klage

Etter enkeltvedtaket er truffet og politiet har bestemt at de ønsker å tilbakekalle førerkortet til parten i saken, kan parten klage på dette jf. § 28. Parten må i politiets forvaltningssaker derfor henvende seg til POD som er nærmeste overordnet for politimesteren som har normalt utferdiger enkeltvedtak. Dersom en lensmann med tilgitt myndighet er den som har utferdiget enkeltvedtaket blir hans overordnede, Politidistriktets politimester, klageinstansen.

Et enkeltvedtak kan både ved klage og andre grunner omgjøres jf. §§ 34-35. For politiets forvaltningssaker, kan POD som klageinstans omgjøre vedtaket selv eller oppheve vedtaket og be underinstansen, politidistriktet med dets politimester, ta en delvis eller helt ny behandling av saken jf. § 34 siste ledd. Dersom klageinstans kommer til samme slutning som underinstans kan det ikke klages på nytt jf. § 28 tredje ledd.

Allikevel kan enkeltpersoner som er part i saken ta ut stevning fra domstolene dersom de er uenige i enkeltvedtaket. Både parten selv eller hans advokat kan ta ut kjennelsen,

²⁹ Lilleholt K.(2014) Knophs oversikt over Norges rett – 14.utgave. s.583

Vesentlig for politiet som behandler en forvaltnings sak er det at reglene blir fulgt så ikke saken blir ødelagt av dårlig saksbehandling og forebyggingen blir unnlatt. I en klagesak til POD var tiden gått fra straffesaken ble henlagt til forhåndsvarselet ble utferdighet grunnlaget for at klagen ble tatt til følge, og politiet kunne dermed ikke tilbakekalle våpenkortet og våpnene til parten.³⁰ Dersom parten i nevnte sak skulle vise seg å begå en kriminell handling med et registrert våpen i senere tid, vil noe av skylden kunne settes på politiets arbeid. Det viser også at politiet må jobbe kunnskapsbasert og effektivt for å kunne forebygge eventuell fremtidig kriminalitet. Erfaring har vist at enkeltvedtak kan på grunn av enkle saksbehandlingsfeil bli gjort ugyldige, noe som resulterer i mindre forebygging og unødig bruk av politiets ressurser. Av denne grunn er det essensielt å ha kunnskap om forvaltningsloven for at forebygging gjennom forvaltning skal fungere.

2.2 Hjemler for tilbakekall

2.2.1 Brukthandelbevilling

Brukthandelvirksomhet reguleres av brukthandelloven³¹ og dens forskrift³². Alle som i næringsøyemed omsetter brukte og kasserte ting omfattes av brukthandelloven, som for eksempel bruktbilhandlere, antikvitetsforretninger og rene brukthandlere som Fretex.

2.2.1.1 Formålet med loven

Formålet med loven er å forbygge omsetning av stjalne eller ulovlig mottatte gjenstander og for å lette politiets arbeid med å oppspore slike gjenstander.³³ I Ot.prp.nr 61 (1998-1999)³⁴ gjengis det fra Justisdepartementets høringsuttalelse: «...at det er viktig å halde på avgrensninger og kontroll med brukthandelen, blant annet fordi det går før seg ei ikkje lita omsetning av tjuvegods i denne verksemda».

³⁰ VPOD-2007-1294

³¹ Brukthandelloven

³² Forskrift 22. desember 1999 nr. 1379 om handelsverksemd med brukte eller kasserte ting mv. (Brukthandelforskriften)

³³ Brukthandelloven § 1, fjerde ledd.

³⁴ Ot.prp.nr. 61 (1998-1998) Om lov om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandelloven)

2.2.1.2 Vilkår for godkjenning

Lovgiver forsøker altså å hindre at en brukthandel blir arena for kjøp og salg varer/gjenstander som ikke er lovlig ervervet. Her kan vi trekke paralleller til både straffeloven § 257 om tyveri og §317 om heleri. Av disse grunner er det derfor ulike vilkår som må være oppfylt for å få tillatelse fra politiet. Tillatelse til å drive brukthandel kan nektes eller tilbakekalles «dersom måten verksemda vert driven på, eller andre forhold, gir grunn til å frykte misbruk.»³⁵ For å forstå hva som ligger i *misbruk* viser vi til det nevnte formålet med loven. Selv om det ikke står uttrykkelig i loven blir det altså stilt et pålitelighetskrav til den som vil drive brukthandel. I brukthandelforskriften står det: «*Domfelling eller bøtelegging for ran, tjuveri, heleri e.l. dei siste to åra, vil under alle omstende føre til avslag på søknad om løyve*»³⁶ Tilsvarende gjelder dersom søkeren er under etterforskning for slike forhold.³⁷ Selv om dette i utgangspunktet gjelder i forhold til søknad, må man igjen se i brukthandeloven § 2, som gjelder både tillatelse og tilbakekall og legge forutsetningslæren til grunn når det gjelder tilbakekall.

Vi har ikke funnet vedtak om tilbakekall av brukthandelbevilling og det kan se ut som det er en lite brukt hjemmel fra politiet sin side.³⁸ For oss synes det rart at det ikke er større fokus på det, da man vet det foregår en del vinningskriminalitet og hvitvasking av penger i brukthandelbransjen.

VPOD-2008-1504

Dette eksempelet gjelder søknad om tillatelse, men vi ser allikevel en overføringsverdi til vurderingsgrunnlaget i forhold til tilbakekall. Nordre Buskerud politidistrikt fikk i 2008 inn en søknad om brukthandelbevilling for kjøp og salg av biler, båter og motorsykler. Politiets undersøkelser viste at søkeren var domfelt for vinningskriminalitet i 1996, 2001 og 2004. Alle tre dommene gjaldt forsikringsbedrageri, to av dem knyttet til bil. På bakgrunn av disse domfellelsene ble søknaden avslått. Søkeren sendte klage til Politidirektoratet (POD) som gjorde en ny vurdering. POD bemerket at de forhold den daværende klageren var dømt for, ikke var forenelig med å kunne drive brukthandel, spesielt fordi brukthandelen blant annet

³⁵ Brukthandeloven § 2, annet ledd.

³⁶ Brukthandelforskriften § 3, annet ledd.

³⁷ http://www.okokrim.no/miljokrim/nor/tidligere_utgaver/1_april_2011/artikler/mye-brukthandel-lite-brukt-lov hentet 01.05.15

³⁸ http://www.okokrim.no/miljokrim/nor/tidligere_utgaver/1_april_2011/artikler/mye-brukthandel-lite-brukt-lov hentet 01.05.15

skulle gjelder biler. Selv om det på tidspunktet for behandling av søknaden var gått over seks år siden siste forhold var begått, fant POD at klagen ikke kunne tas til følge og at det måtte gå ytterligere år uten at klageren pådro seg nye straffbare forhold, før en eventuell brukthandelbevilling kunne gis.

2.2.2 Ordensvaktgodkjenning

Alle som skal drive med en form for vaktvirksomhet må ha tillatelse fra politiet, jf. Vaktvirksomhetsloven³⁹ § 3 og 4. Det finnes forskjellige typer vaktvirksomhet og vaktelskaper, men her velger vi å fokusere på de som har en tilknytning til serveringssteder, kjent som dørvakter eller ordensvakter. Et serveringssted kan bli pålagt å ha ordensvakter godkjent av politiet, dersom politiet finner det påkrevet, jf. Serveringsloven § 16. Det er altså i denne paragrafen godkjenningsfullmakten til politiet ligger.

I forhold til selve tilbakekallet av en ordensvaktgodkjenning, finnes det ingen konkret hjemmel. I et rundskriv fra Justisdepartementet om ordensvakter på serveringssteder⁴⁰ står det at «problemet må løses med utgangspunkt i forutsetningslæren.» Vi vil derfor se videre på vilkår som gjelder for tillatelse, med en tanke om at det også gjelder for tilbakekall.

Formålet med ordensvakter er at de skal prøve å forhindre og/eller løse konflikter (knyttet til serveringsstedet) uten bruk av vold⁴¹, men dessverre eksisterer det problemer knyttet til vold både mot og av ordensvakter.

2.2.2.1 Vilkår for godkjenning

Som ordensvakt blir man tildelt et stort ansvar, spesielt i forhold til hvilken rolle man har ovenfor publikum som besøker serveringsstedet. Det må forventes at ansvaret forvaltes på en tillitsfull måte og det er derfor formålstjenlig at det stilles krav til den som skal utføre en slik tjeneste. I tillegg til at vedkommende har de nødvendige psykiske og fysiske forutsetningene, er et annet viktig krav at han har en tilfredsstillende vandel. Vaktvirksomhetsloven § 6 sier følgende:

³⁹ Vaktvirksomhetsloven

⁴⁰ G-2000-112 Rundskriv fra Justis- og politidepartementet om ordensvakter på serveringssteder

⁴¹ Ot.prp. nr. 55 (1996-1997)

«Ved vurderingen av om kravet til tilfredsstillende vandel er oppfylt skal det legges vekt på karakteren av anmerkede forhold, på tidspunktet for lovbruddet og på dets betydning for oppgavene som omfattes av ansettelsesforholdet eller vedkommendes egnethet som vekter. Det skal legges særlig vekt på anmerkninger om ulovlig bruk og befatning med rusmidler, ordensforstyrrelser, vinningskriminalitet, voldsforbrytelser og forbrytelser som nevnt i straffeloven kapittel 16.»⁴²

Videre skriver Justisdepartementet i sitt rundskriv om ordensvakter på serveringssteder at de finner det vanskelig å gi en uttømmende liste over hvilke typer kriminalitet som kan gi grunnlag for å nekte, eventuelt tilbakekalle, en ordensvaktgodkjenning. De har laget en ikke uttømmende liste, ment som retningslinjer for politiet i vurderingen, over ulike former for kriminalitet som kan gjøre at vedkommende anses uskikket til å være ordensvakt:

1. Vold
2. Trusler
3. Sedelighet
4. Narkotika
5. Vinning
6. Ordensforstyrrelser
7. Alkoholloven

Som vi ser av vaktvirksomhetsloven § 6 må det i vurderingen legges vekt på lovbruddets grovhet, antall overtredelser og tidsaspektet for når lovbruddet(-ene) ble begått.

Bagatellmessige forhold og henlagte saker skal ikke tillegges stor betydning, men kan være med i en totalvurdering.

2.2.2.2 Uavgjorte straffesaker

I en klage på tilbakekall av ordensvaktgodkjenning POD behandlet i 2007⁴³ viste klager til at verserende/uavgjorte straffesaker ikke kan tillegges vekt i vurderingen og videre til uskyldspresumsjonen i EMK artikkel 6⁴⁴. I utgangspunktet er nok dette riktig, men Justis- og beredskapsdepartementet viste imidlertid til hensynet bak loven og åpner allikevel for at pågående saker kan tas med i en totalvurdering, dersom saken er av slik karakter at den ville

⁴² Straffeloven kapittel 16 omhandler falsk anklage.

⁴³ VPOD-2007-1727

⁴⁴ Europeiske menneskerettighetskonvensjon, art. 6, nr. 2: «Enhver som blir siktet for en straffbar handling, skal antas uskyldig inntil skyld er bevist etter loven.»

hatt betydning ved en godkjenning, og det er overveiende sannsynlighet for at personen har begått lovbruddet. I dette tilfellet var klager tidligere dømt for å ha uaktsom befatning med 1,216 gram kokain. Saken ble avgjort med forelegg. POD mente at dette forhold alene ikke var tilstrekkelig for tilbakekallelse, men på grunn av uavgjorte saker som gjaldt straffeloven § 229, jf. 232 (legemsbeskadigelse) og § 127 (vold mot offentlig tjenestemann) opprettholdt de vedtaket fra politidistriktet.

Rettspraksis viser at det er av liten betydning om forholdet ikke er begått i forbindelse med stillingen som ordensvakt. Politidirektoratet har uttalt at «det skal legges vekt på ethvert straffbart forhold som er egnet til å belyse søkerens evne og vilje til å etterfølge lover og regler generelt...»⁴⁵ Selv om man da har jobbet som dørvakt i 10 år uten anmerkninger, vil ikke det være avgjørende så lenge vedkommende begår handlinger utenfor arbeidstid som gjør at han ansees som uskikket.

2.2.2.3 Vurderingen i praksis

I sivilombudsmannens årsmelding fra 2009 skriver han om en sak der et ikke navngitt politidistrikt hadde fratatt en person, heretter omtalt som A, ordensvaktgodkjenningen. Tilbakekallet skjedde fordi han ble dømt for å ha dyttet en parkeringsvakt slik at hun mistet gebyrblokken og måtte dra til legevakten på grunn av ømhet i brystregionen. A sendte klage på vedtaket til Politidirektoratet. POD opprettholdt vedtaket og det ble hovedsakelig begrunnet i overtredelsen av strl. § 127. POD mente dette var en handling som ble ansett uforenelig med rollen som ordensvakt og hadde betydning i forhold til den nødvendige tillit og skikkethet som kreves. I tillegg ble det vist til to nye uavgjorte forhold som gjaldt overtredelse av Vegtrafikk lovens § 31, første ledd, jf. § 3, første ledd om uaktsom kjøring og straffeloven § 227 om trusler. A brakte saken videre inn for sivilombudsmannen, som så på forholdene og ba POD behandle saken på nytt. I henvendelsen fra sivilombudsmannen til POD ba han dem også redegjøre for om skikkethetsvurderingen er ulik i forhold til om det gjelder godkjenning eller tilbakekall. Til det svarte POD at terskelen for tilbakekall skal være noe høyere enn for å gi avslag, men at forhold som ville gitt grunn til avslag langt på vei skal være avgjørende ved spørsmål om tilbakekall. Uten at det står beskrevet spesifikt, er det naturlig å tenke at årsaken er at et tilbakekall av en godkjennelse vil oppleves mer inngripende, enn om man får et avslag på søknad.

⁴⁵ Hentet fra Sivilombudsmannens årsmelding 2009.

2.2.2.4 Nærmere om skikkethet

Om skikkethetsvurderingen generelt uttalte POD at det ikke er nok med plettfri vandel og gjennomført ordensvaktkurs, men at man også må evne å samarbeide med politiet, inneha nødvendig tillit og skikkethet i tillegg til at man ikke må vise manglende forståelse for hvordan konfliktsituasjoner bør håndteres. Selve skikkethetsvurderingen er ikke regulert i lov eller forskrift, men POD mener at det nødvendigvis må være et relevant moment i politiets godkjenningsfullmakt etter den tidligere nevnte Serveringsloven § 16.⁴⁶

Saken ble behandlet på nytt, men POD fant ikke grunnlag for å gjøre endringer i det tidligere vedtaket.

2.2.2.5 Nærmere om psykisk skikkethet

POD behandlet en klage om tilbakekall av ordensvaktgodkjenning i 2007⁴⁷. Bakgrunn for klagen var at Oslo politidistrikt vedtok å tilbakekalle en ordensvaktgodkjenning blant annet på grunn vedkommendes psykiske helse. I et politiavhør det foregående år opplyste han å ha vært sykemeldt i to år på grunn av problemer med temperamentet og fordi han tålte stress svært dårlig. Han klagde på vedtaket og i brevet stod det «*usmakelig at politiet benytter seg av overskuddsinformasjon fra straffesaker til bruk i forvaltningssaker*». Videre ble det vist til at personen hadde arbeidet som ordensvakt i byens tyngst belastede gate i flere år uten anmerkninger. Et annet argument for klagen var at det var feil av politiet å «straffe» han med et tilbakekall fordi han hadde forebygget vanskeligheter ved å innse problemene med psyken og derfor oppsøkt fagpersonell for å få hjelp. POD var for så vidt enig i dette, og mente at opprettholdelse av et tilbakekall på et slikt grunnlag på sikt vil kunne medføre at personer som har lignende problemer vil unnlate å søke behandling for å hindre tilbakekall av ordensvaktgodkjenningen. I dette tilfellet fantes det også uavgjorte saker hvor klageren var siktet for dokumentfalsk og ulovlig oppbevaring. En totalvurdering gjorde at POD ikke tok klagen til følge.

Det var ingen kommentarer til «usmakelig» i vedtaket fra POD, så vi antar at dette argumentet ikke ble tatt til følge. Vi har forståelse for at klageren kan oppleve det som urettferdig, at hans ærlighet og vilje til å oppsøke hjelp for psykiske problemer skal bli brukt «mot» ham. Vi ser

⁴⁶ Hentet fra Sivilombudsmannens årsmelding 2009.

⁴⁷ VPOD-2007-1747

også poenget i at denne måten å bruke informasjon på kan føre til at personer i lignende situasjoner unnlater å opplyse politiet, men på den andre siden er det selvfølgelig heller ikke ønskelig at politiet skal sitte inne med slik informasjon uten å gjøre noe med det. Selv om det kan oppleves som et dilemma og utfordrende situasjon må ikke det være til hinder for at politiet skal gå videre med informasjonen. Samme problemstilling kan dukke opp også i andre tilbakekallingsvedtak, men det er nettopp det er slik vi er nødt til å arbeide og samarbeide for å forebygge at uønskede hendelser inntreffer.

2.2.3 Førerkort

Alle har en selvstendig plikt til selv å vurdere om man er skikket til å kjøre på en trygg måte, jf. Vegtrafikkloven § 21. Dessverre skjer det allikevel hver dag kjøreturer av mennesker som ikke oppfyller de strenge kravene Vegtrafikkloven stiller til den som skal føre et motorvognkjøretøy. Hver dag gjennomføres det ca 7 millioner kjøreturer i Norge, og undersøkelser har vist at to prosent (ca. 140 000) av disse utføres av sjåførere med alkohol eller andre stoffer i blodet som har en effekt som er høyere enn straffbarhetsgrensene.⁴⁸

Statistikk viser at 187 mennesker ble drept og 703 ble hardt skadet i veitrafikkulykker i Norge i 2013.⁴⁹ Statistikk for 2014 er ikke publisert per dags dato, men foreløpig tall viser Troms er det eneste fylket som har klart å oppfylle nullvisjonen⁵⁰ dette året.⁵¹ Bruk av rusmidler er en av de viktigste årsakene til trafikkulykker. Alkohol, narkotika og legemidler påvirker nervesystemet og reduserer kjøreferdighetene.

På grunn av ulike faktorer har det vist seg vanskelig å gi nøyaktige tall⁵² på hvor mange av ulykkene som involverer rus, men Folkehelseinstituttet har estimert at andelen ruspåvirkede, omkomne bilførere var rundt 30 prosent i 2005-2012 og kanskje noe lavere i 2013.⁵³

Vegtrafikkloven § 34 omhandler andre særlige forhold som kan gi grunnlag for tilbakekall av førerett av motorvognkjøretøy, i motsetning til § 33 som gjelder den som har blitt ilagt straff,

⁴⁸ <http://www.nrk.no/troms/naermere-140.000-kjoreturer-i-rus-1.11336306>

⁴⁹ Tall hentet fra [ssb.no](http://www.ssb.no) 18.04.15

⁵⁰ Vedtatt visjon fra Stortinget om null drepte eller hardt skadde i trafikken.

⁵¹ <https://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/statistikker/vtu/maaned/2015-01-16>

⁵² Det ble begjært analyse av alkohol og andre rusgivende stoffer fra 61 % av omkomne bilførere i 2005-2010.

⁵³ <http://www.fhi.no/artikler/?id=110998>

for eksempel på grunn av ruspåvirket kjøring, hvor det da blir et midlertidig tilbakekall av førerett (beslag).

I forhold til vegtrafikkloven § 34 er det to «spor» man kan følge for å gjennomføre et tilbakekall. Det er et såkalt «edruelighet- og vandelspor» i femte ledd og «helsespor» i første ledd.

2.2.3.1 Vegtrafikkloven § 24

Alle som skal føre motorvogn på norske veier må ha gyldig førerkort, jf. Vegtrafikkloven § 24, første ledd. Videre står det i fjerde ledd:

«Den som skal få førerkort må være edruelig, og det må ikke være noe å si på hans vandel ellers. Han må ha tilstrekkelig syn og førlighet, nødvendig fysisk og psykisk helse og ha bestått førerprøve. Ved kjøring til førerprøve anses kandidat som fører av motorvognen.»

2.2.3.2 Helsespor, § 34, første ledd

Politiet kan med hjemmel i dette leddet gi pålegg om legeundersøkelse eller ny førerprøve dersom det er skjellig grunn til å tro at personen ikke fyller vegtrafikklovens krav til helse. Finner politiet det nødvendig av hensyn til trafikksikkerheten, kan det gi pålegg om innlevering av førerkort inntil videre. Dersom innehaveren unnlater å følge pålegget, om det er enten legeundersøkelse eller innlevering, kan politimesteren tilbakekalle føreretten, jf. § 34, annet ledd.

2.2.3.3 Edruelighet- og vandelspor, § 34, femte ledd.

Som en fortsettelse til Vegtrafikkloven § 24, fjerde ledd, står det følgende i samme lov § 34, femte ledd:

«Dersom innehaveren av føreretten ikke er edruelig eller hans vandel for øvrig er slik at han ikke anses skikket til å føre motorvogn, kan politimesteren eller den han gir myndighet, tilbakekalle retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en bestemt tid eller inntil videre, hvis hensynet til trafikksikkerheten³ eller allmenne hensyn ellers krever det.»

Her er det altså to vilkår som må være oppfylt. For det første må fører må enten ha manglende edruelighet *eller* manglende vandel *i tillegg til* at dette må gå ut over trafikksikkerheten, *eller* at allmenne hensyn krever det.

2.2.3.4 Nærmere om edruelighet

Det er vanskelig å vite hva som legges i begrepene manglende edruelighet og manglende vandel, ettersom vegtrafikkloven ikke gir noen egen definisjon. Forarbeidene sier lite om begrepene og det er sparsomt med relevant rettspraksis. I håndhevingsinstruksen om førerrett⁵⁴ kommer det frem at manglende edruelighet (misbruk av alkohol/andre rusmidler) ofte kommer til uttrykk ved innbringelse etter politiloven § 9 eller bøteleggelse etter straffeloven § 350. Videre står det at dersom vedkommende er bøtelagt mer enn to eller flere ganger i løpet av et år, er det grunn til å foreta undersøkelser vedrørende edrueligheten.

Vegtrafikkloven med kommentarer⁵⁵ drøfter edruelighetsbegrepets innhold under punkt 4:

«Edruelighet er heller ikke et begrep med et klart avgrenset innhold. Uttrykket edruelighet omfatter både alkohol og/eller andre rusmidler så som narkotika. Det må være klart at det ikke kan kreves en medisinsk definert alkoholisme. Spørsmålet blir når et misbruk er så pass bastant at det medfører grunnlag for tilbakekall. Mye av svaret ligger i at den manglende edruelighet må ha betydning for skikketheten som fører av motorvogn.»

Når det gjelder tilbakekallelse på grunn av rusmisbruk, kan i utgangspunktet både § 34, første ledd og femte ledd brukes. Skillet går mellom om det er et kronisk misbruk som svekker helsen, eller om rusmisbruket er mer moderat, men av en slik karakter at innehaveren av førerkort ikke kan regnes for å oppfylle vegtrafikklovens krav til edruelighet.

Saksbehandler må velge om det aktuelle tilfellet skal følge «helsesporet» eller «edruelighet- og vandelsporet», og da gjøre en vurdering på om misbruket kvalifiserer til kronisk eller sporadisk. I retningslinjene⁵⁶ for fylkeslegene for behandling av førerkortsaker er det vedrørende misbruk av rusmidler blant annet anført at kroniske misbrukere vil være påvirket store deler av tiden, og helsekravene er i slike tilfeller ikke oppfylt. Dersom misbruket ligger svært langt tilbake i tid, for eksempel ti år, kan det forsvares å anse kravene som oppfylt.

⁵⁴ RPOD-2007-1, pkt 3.2

⁵⁵ Bjørn Engstrøm, *Vegtrafikkloven og trafikkreglene, kommentarutgave*, 5. utgave, Oslo 2012 s. 511.

⁵⁶ Helsedirektoratets veileder - *Retningslinjer for fylkeslegene for behandling av førerkortsaker*

Valget har betydning i forhold til politiets mulighet for å pålegge umiddelbar innlevering av førerkort. Politiet har kun anledning til å gi et slikt pålegg dersom en velger helsespoet og/eller dersom bekymringen gjelder personens kunnskaper eller kjøreferdigheter, jf. vegtrafikkloven § 34, første ledd. Pålegg gitt etter denne paragrafen har en 3 ukers klagefrist, jf. forvaltningsloven §§ 28-29.

2.2.3.5 Nærmere om vandel

Begrepet vandel er omhandlet i forhold til vtrl. § 24, fjerde ledd i kommentarutgaven til vegtrafikkloven.

Når loven stiller krav om tilfredsstillende vandel som vilkår for å erverve førerrett, er det begrunnet i et ønske om å kunne sile vekk personer som ikke anses å være tilstrekkelig *pålitelige* til å kunne ferdes i trafikken.⁵⁷ Det blir nevnt eksempler der det er en direkte sammenheng mellom lovbruddet og kjøring med motorvogn. Slike tilfeller kan være bilbrukstyper eller bruk av bil ved utføring av sedelighetsforbrytelser.

Det kan også nektes førerkort i tilfeller hvor det ikke er sammenheng mellom lovbrudd og kjøretøy. Det kan gjelde i tilfeller der førerkortsøker har begått straffbare forhold som viser at han har mangler i vurderingsevnen som gir grunn til berettiget tvil evne og vilje til å ferdes i trafikken på en sikker måte.⁵⁸ Dette kan by på utfordringer fordi «man ikke kan påberope noe sikkert grunnlag for at man ved å nekte slike personer førerrett, skåner trafikken for personer som representerer en høyere trafikkrisiko enn dem som ikke har slike lovbrudd på sitt «rulleblad»»⁵⁹.

Forutsetningslæren kommer til anvendelse og man må kunne legge til grunn at *vandel* kan tolkes i § 34, femte ledd som i § 24, fjerde ledd. Mangler på en persons vandel kan være med på å belyse at vedkommende ikke viser den nødvendige evne og vilje til å opptre aktsomt og sikkert i trafikken.

⁵⁷ Bjørn Engstrøm, *Vegtrafikkloven og trafikkreglene, kommentarutgave*, 5. utgave, Oslo 2012, side 328

⁵⁸ RPOD-2007-1, pkt 5.1.5.3.

⁵⁹ Bjørn Engstrøm, *Vegtrafikkloven og trafikkreglene, kommentarutgave*, 5. utgave, Oslo 2012, side 329

2.2.4 Våpenkort

Pr. 05.05.15 er det registrert 1.629.083⁶⁰ våpen i Norge, og det er påfallende å tro at det totale antall er betydelig høyere, dersom man også regner med uregistrerte og ulovlige våpen. Det viser at det må strenge regler til for at forhindre at det flere våpen i samfunnet enn det legitimt er behov for.

I likhet med de andre nevnte områdene, må også den som ønsker å eie skytevåpen⁶¹ søke til politimester for å få tillatelse, jf. våpenloven § 7, første ledd. Våpenkort utstedes av politimesteren⁶² etter at søknad om erverv er godkjent og våpenet er ervervet. Det er i hovedsak de samme kravene som stilles for tillatelse og tilbakekall, og essensen må være at politimesteren må kunne stole på at fremtidig/nåværende våpeneier både vil og kan behandle skytevåpen på en forsvarlig måte og med den nødvendige aktsomhet. Vi vil i det følgende ta for oss den gjeldende bestemmelsen om tilbakekall.

Våpenloven § 10 første og annet ledd sier:

«Politimesteren skal tilbakekalle våpenkort hvis innehaveren ikke er edruelig og pålitelig eller dersom han av særlige grunner kan anses som uskikket til å ha skytevåpen.

Våpenkort kan tilbakekalles også hvis innehaveren ikke lenger har behov for eller annen rimelig grunn til å ha skytevåpen.»

Bestemmelsen er innledet med ordet «skal». Det er altså en plikt for politimesteren å tilbakekalle våpen dersom han finner at et eller fler av de personlige vilkårene ikke lenger er oppfylt. Annet ledd bruker ordet «kan», noe som kan gi inntrykk av litt mer handlefrihet. Fordi ingen situasjon er lik, vil avgjørelsen uansett om det det står *skal* eller *kan* nødvendigvis bero på et skjønn om hvorvidt lovens vilkår for tilbakekall er tilstede⁶³ og i praksis har ikke denne forskjellen stor betydning.

Et våpenkort kan således tilbakekalles på bakgrunn av fire ulike vurderingsgrunnlag:

⁶⁰ Det sentrale våpenregisteret

⁶¹ Definisjon i våpenloven § 1: «*våpen som med ladning av krutt eller annet drivmiddel, eller ved en mekanisk innretning kan skyte ut kuler, hagl eller andre prosjektiler*»

⁶² Våpenloven § 8

⁶³ Ot.prp. nr. 74, om lov om endringer av lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. (1996-1997) punkt 7.3.4

- Edrueighetskrav
- Pålitelighetskrav
- Skikkethetskrav
- Behovskrav

2.2.4.1 Nærmere om edrueighet

Edrueighetsbegrepet omfatter både forholdet til alkohol og andre rusmidler og det skal i utgangspunktet stilles samme edrueighetskrav ved våpenerverv som ved erverv av førerkort. Det må foreligge et misbruk av et visst omfang, slik at vedkommende synes å ha mistet kontrollen over sitt forhold til rusmidler. Personer som har et ukontrollert forhold til alkohol og andre rusmidler kan, dersom misbruket er betydelig, normalt ikke betraktes som pålitelig i forhold til å inneha og bruke våpen.⁶⁴ I forhold til ordensforstyrrelser begått i beruset tilstand, må det legges stor vekt på forholdets karakter og om det dreier seg om flere selvstendige forhold før et eventuelt vedtak iverksettes.

VPOD-2007-1085

PODs behandlet i 2007 en klagesak som illustrerer edrueighetskravet i praksis. Klager hadde i 2005 blitt bøtelagt for å ha ført moped i beruset tilstand, samt at han i 2006 ble dømt til fengsel og bot for å ha ført motorvogn i beruset tilstand, hvor kjøringen resulterte i et trafikkuhell. Samt hadde han tre henlagte saker som omhandlet legemskrenkelser, der det kom frem opplysninger om at han hadde brukt alkohol i forbindelse med forholdene. Videre kom det frem av legeattest at han hadde alkoholproblemer og viste symptomer på angst og depresjon. Helsevesenet anbefalte at klageren burde ha tilgang til våpen på grunn av jaktinteresse og i forhold til rehabilitering, men POD mente at tilgang på våpen ikke hører hjemme hverken i behandling av alkohol- eller rusproblemer og klagen ble ikke tatt tilfølge.

2.2.4.2 Nærmere om pålitelighet

Pålitelighetskravet sikter først og fremst til våpeneiers vandel og således vil det straffbare forholdet vedkommende ha foretatt stå sentralt. Politidirektoratets praksis viser at det straffbare forholdet ikke behøver å omhandle våpen for at tilbakekall kan skje, så lenge forholdet er med på å belyse at vedkommende ikke innehar den lovlydighet som fordres at

⁶⁴ Politidirektoratets rundskriv, Retningslinjer for behandling av våpensaker 2009/009, punkt 3.8.2

våpeninnehavere. Forholdets alvorlighetsgrad må stå sentralt selv om flere mindre straffbare forhold også kan gi grunnlag for tilbakekall.

POD understreker at det ikke er en betingelse at vedkommende er blitt straffet for det straffbare forholdet før tilbakekalling skjer, det er nok at det er overveiende sannsynlig at våpeneier har utført handlingen. Dersom vedkommende blir dømt til ubetinget fengsel eller samfunnsstraff, *bør* tilbakekall vurderes. Det samme gjelder der personen har fremsatt trusler eller utøvd familievold (straffeloven § 219).⁶⁵

Dersom en person blir frikjent ved dom, eller saken blir henlagt kan dette gi grunnlag for tilbakekall, dersom etterforskningen har avdekket forhold som gir berettiget grunn til å tro at vedkommende ikke lenger oppfyller pålitelighetskravet. Man bør også vurdere tilbakekall i de tilfellene der en person ofte havner i politiets søkelys, selv om han ikke gjør noe straffbart.

VPOD-2007-1019

En klage POD behandlet i 2007 viser vurderingen av pålitelighet i praksis, samt viktigheten av årvåkenhet og handlekraft fra politiet. Klager ble i januar 2007 dømt for å ha hatt seksuell omgang med barn under 16 år i en periode på ett år i 2003/2004. I april 2007 fattet politiet vedtak om tilbakekall av våpen. POD var enige i at forholdet hadde betydning for vurderingen av om klager oppfylte våpenlovens krav om pålitelighet, men kom allikevel til at de måtte ta klagen tilfølge fordi det hadde gått for lang tid mellom hendelse og vedtak, i tillegg til at han var besittelse av skytevåpnene hele denne tiden.

2.2.4.3 Nærmere om skikkethet

Begrepet «av særlige grunner kan anses som uskikket» dekker blant annet psykiske lidelser, mental ubalanse, skjødsløshet og mangelfull vurderingsevne.⁶⁶ Våpenkortet skal tilbakekalles dersom vedkommende lider av psykiske lidelser som gir grunnlag for tvil om hvorvidt vedkommende er skikket til å inneha våpen.

VPOD-2003-1871

POD behandlet i august 2003 en klage på vedtak datert 20. juni 2003 om tilbakekall av våpenkort og innlevering av våpen i medhold av våpenloven § 10, første og fjerde ledd.

⁶⁵ Politidirektoratets rundskriv, Retningslinjer for behandling av våpensaker 2009/009, punkt 3.8.3

⁶⁶ Politidirektoratets rundskriv, Retningslinjer for behandling av våpensaker 2009/009, punkt 3.4

Klager ble tvangsinnlagt på Blakstad psykiatriske sykehus i februar 2003 og i en epikrise foretatt er det anført at klager bekreftet at han hadde tanker om å ta sitt eget liv. Selv om tvangsinnleggelsen ble gjennomført uten tilstrekkelig grunnlag fordi det ikke ble bevist at han hadde en alvorlig sinnslidelse tok POD allikevel ikke klagen til følge. De mente at opplysningene om klagerens ønske om å ta sitt eget liv, samt hans mangelfulle mestringsevne i en presset situasjon ga grunn til alvorlig tvil om klageren fylte de strenge krav til personlige egenskaper for å inneha våpen.

2.2.4.4 Nærmere om behov eller annen rimelig grunn

Etter bestemmelsen i våpenloven § 10 annet ledd kan et våpenkort tilbakekalles dersom innehaver ikke lenger har behov eller annen rimelig grunn til å inneha skytevåpen. Det holder ikke at personen er meget våpenkyndig og har god vandel, men det er også et selvstendig krav at man må ha et reelt behov eller annen rimelig grunn. Jakt og konkurranseskyting er de mest relevante eksemplene som hva som menes med reelle behov. Her må søker være innført i henholdsvis Jegerregisteret eller kunne dokumentere medlemskap og aktivitet i en godkjent skytterforening.⁶⁷

Grunnlaget «annen rimelig grunn» er tatt med for å gjøre regelverket mer elastisk. Av eksempler kan det nevnes erverv av våpen til samling, dersom søker er medlem av godkjent våpensamlerorganisasjon og erverv av arvede våpen. Ervervsbehov i forhold til slakting og utrydding av skadedyr går også under dette vilkåret. Mer utfyllende forklaringer til begrepene finnes i våpenforskriften.

2.2.4.5 Viktigheten av rask reaksjon

Dersom en person blir anmeldt for et straffbart forhold som kan medføre tilbakekall av våpenkort, er det ikke et krav at straffesaken er rettskraftig avgjort før våpenkortet kan tilbakekalles. Det har allikevel skjedd at politiet har ventet til det foreligger rettskraftig dom, noe som vil si at det kan gå flere år fra et forhold blir avdekket til personen ikke lenger har tilgang til sine våpen. Det er tilstrekkelig at det er «alvorlig tvil» om at vedkommende ikke lenger tilfredsstiller kravene til å inneha skytevåpen. Slik tvil kan foreligge der det er opprettet

⁶⁷ Forskrift om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon mv. (2009) §§ 12 og 13

straffesak hvor det fremkommer klare opplysninger om at det er våpeneier som har begått handlingen, eller der det tas ut siktelse/tiltale.⁶⁸

POD understreker viktigheten av at politiet *omgående* vurderer tilbakekall av våpenkort, dersom det er mulighet for at vilkårene for personlige kvalifikasjoner ikke er til stede. Det er av vesentlig betydning at politiet reagerer raskt dersom faren for misbruk går utover det akseptable. En viktig bestemmelse å legge merke til er våpenloven § 10, femte ledd. Den gir politiet mulighet til å beslutte midlertidig innlevering dersom forhåndsvarsel om tilbakekall er sendt. Våpenforskriften har satt en tidsbegrensning på seks uker på den midlertidige innleveringen og forlengelse kan kun skje dersom relevant informasjon til avgjørelsen om vedtaket mottas så sent at fristen ikke kan overholdes.⁶⁹

Dersom forhåndsvarsel er sendt, og vedtak og tilbakekall besluttet etter § 10 første eller annet ledd, skal våpenkort og våpen straks innleveres til politimesteren, jf. fjerde ledd.

3.0 Avslutning

I denne oppgaven har vi sett på noen av tilbakekallingsmulighetene politiet har i forhold til ulike godkjenninger og tillatelser. Gjennomgående er at det stilles strenge krav til hver enkelt og det skal lite til før ett av vilkårene ikke lenger er oppfylt.

Vi har kort vært inne på hva som skiller straffesakssporet og forvaltningssporet, og viktigheten av informasjonsflyt og samarbeid avdelingene imellom.

Saksbehandling har også fått en del oppmerksomhet, da gode rutiner rundt saksbehandlingen er viktig. Det er uheldig om et vedtak om tilbakekall er ugyldig på grunn av slurv eller manglende kunnskap.

Selv om det ikke er konkrete tilbakekallingshjemler innenfor hvert av de nevnte områdene, fungerer det allikevel godt i praksis ved hjelp av blant annet forutsetningslæren, rundskriv og forarbeider. Manglende praksis angående tilbakekall av brukthandelbevilling kan tyde på at det er et forbedringspotensial, spesielt med tanke på at loven legger opp til at politiet skal føre

⁶⁸ Politidirektoratets rundskriv, Retningslinjer for behandling av våpensaker 2009/009, punkt 3.8.1

⁶⁹ Våpenforskriften § 103

god kontroll med brukthandlere. Videre er dørvakter til stor hjelp for politiet i forhold til å bevare den offentlige ro og orden på nattestid. Det er ofte et tett samarbeid, og det er da også i politiets egen interesse at vi samarbeider med personer som er egnet til oppgaven. Man kan nok si at det er tilbakekall av våpenkort og førerkort som har størst forebyggingspotensial, når man vet hvor stor skade både et våpen og en bil kan gjøre. I tvilstilfeller er det bedre å sende en bekymringsmelding for mye enn en for lite.

Vi har et håp om at forebygging gjennom forvaltning vil få et enda større fokus i årene som kommer og bli mer implementert i kunnskapsbasert politiarbeid. Dersom man får informasjon, enten gjennom søk i politiets registre, etterforskning eller i møte med mennesker under oppdrag, som tilsier at en person *kanskje* ikke oppfyller vilkår for å inneha en form for tillatelse, er det viktig at man benytter seg av bekymringsmeldingskjemaet.

Det vil være av stor verdi dersom politiet tenker i forebyggende baner og benytter seg av de mulighetene som finnes. Vi må samarbeide effektivt med blant annet helsevesenet og Statens vegvesen og tilrettelegge for systematisert forebygging. Det viser seg allerede gjennom det nevnte prosjektet fra Troms politidistrikt. I den forbindelse kan det være verdt å nevne et par andre prosjekter som også fokuserer på forebygging gjennom forvaltning.

«Møre og Romsdals-modellen»⁷⁰ er et samarbeid mellom Statens Vegvesen, Fylkesmannen og politiet. Målet er å bidra til færre drepte og alvorlige skadde i trafikken gjennom aktiv bruk av vegtrafikkloven § 34.

«VRIS»-prosjektet⁷¹ i Stavanger var blant annet med på fjerne uskikkede ordensvakter i den hensikt å forebygge utelivsvold og ordensproblemer.

Dagens politi er opptatt av måltall og det å se resultater. Det er dessverre vanskelig å måle hvor godt forebygging fungerer, men etter hvert kan vi kanskje se resultater i form av nedgang i statistikk. Det er uansett godt å tenke at man kan bidra til at samfunnet blir litt tryggere for hvert tilbakekall som skjer.

⁷⁰ Aktiv bruk av vegtrafikkloven § 34 – Et samarbeid mellom Statens vegvesen, Fylkesmannen og politiet

⁷¹ VRIS-prosjekt – Vold og Rus I Sentrum. Stavanger 2011-2014

4.0 Litteraturliste

Lover:

Lov 17. mai 1814 Kongeriket Noregs Grunnlov (Grunnloven)

Lov 22. mai 1902 nr.10 Almindelig borgerlig straffelov (straffeloven).

Lov 4. november 1950 Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter (Den europeiske menneskerettighetskonvensjon - EMK) opphevet i 2010 til Lov 21. mai 1999 nr.30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven)

Lov 9. juni 1961 nr.1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. (våpenloven)

Lov 18. juni 1965 nr.4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven)

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Lov 22. mai 1981 nr.25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven).

Lov 4. august 1995 nr.53 om politiet (politiloven)

Lov 13. juni 1997 nr.55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven)

Lov 22. desember 1999 nr.105 om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandellova)

Lov 5. januar 2001 nr. 1 om vaktvirksomhet (vaktvirksomhetsloven)

Forskrifter:

Forskrift 22. desember 1999 nr.1379 om handelsverksemd med brukte eller kasserte ting mv. (Brukthandelforskriften)

Forskrift 25. juni 2009 nr. 904 om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon m.v. (våpenforskriften)

Rundskriv:

Sivilombudsmannen «SOMB-2009-103 (2009 S 396)» Sivilombudsmannens årsmelding. Referat av saker. Sak 2008/1855

Rundskriv fra Justis- og politidepartementet, 21. desember 2000 om ordensvakter på serveringsteder (G-112-2000)

Politidirektoratets Håndhevingsinstruks for førerett m.v. (rundskriv 2007/001) (RPOD-2007-1)

Politidirektoratets retningslinjer for politiets behandling av våpensaker, 2009/009. Oslo: 2009 (RPOD-2009-9)

Politidirektoratet – vedtak:

VPOD-2003-1871

VPOD-2007-1019

VPOD-2007-1085

VPOD-2007-1294

VPOD-2007-1727

VPOD-2007-1747

VPOD-2008-1504

Odelstingsproposisjoner:

Ot.prp. nr. 22 (1994-1995), om lov om politiet (politiloven)

Ot.prp. nr. 55 (1996-1997), om lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)

Ot.prp. nr. 74 (1996-1997), om lov om endringer i lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v.

Ot.prp.nr. 61 (1998-1998) om lov om handelsverksemd med brukte og kasserte ting (brukthandelloven)

Politiregister:

Det sentrale våpenregisteret

Politiets intranett:

Politiets fagportal for kompetansedeling (KO:DE).

Juridisk litteratur:

Boe, Erik – «*Grunnleggende juridisk metode – en introduksjon til rett og rettstenking*»
2.utgave, (Oslo 2011)

Engstrøm, Bjørn Edvard (red.) *Vegtrafikkloven og trafikkreglene* Kommentartutgave 5. utgave
(Oslo 2012)

Lilleholt, Kåre, *Knophs oversikt over Norges rett*, 14.utgave (Oslo 2014)

Myhre Lie, Elisabeth *I forkant*, (Oslo 2011)

Andre kilder:

Myhrer, Tor-Geir «Fra riksadvokaten» *Tidsskrift for strafferett*, 2001 s.102-136

Veileder fra Helsedirektoratet 27.september 2011 «Statens Helsetilsyns retningslinjer for fylkeslegene for behandling av førerkortsaker» (IS 1348)

Internetsider:

Brukthandelovens utbredelse:

Lokalisert 01.05.15 på:

http://www.okokrim.no/miljokrim/nor/tidligere_utgaver/1_april_2011/artikler/mye-brukthandel-lite-brukt-lov

Lokalisert 01.05.15 på:

http://www.okokrim.no/miljokrim/nor/tidligere_utgaver/1_april_2011/artikler/mye-brukthandel-lite-brukt-lov

Drepte i trafikken påvirket av rusmidler og alkohol:

Lokalisert 08.02.15 på: <http://www.fhi.no/artikler/?id=110998>

Forutsetningslæren:

Lokalisert 05.05.15 på: https://lovdata.no/pro/#document/JUS/woxholth-g-2000-02/KAPITTEL_4

Legalitetsprinsippet innen forvaltningsrett:

Lokalisert 10.01.15 på: <http://www.jusinfo.no/index.php?site=default/721/1285/1304/1306>

«Møre og Romsdals-modellen» Aktiv bruk av vegtrafikkloven § 34 – Et samarbeid mellom Statens vegvesen, Fylkesmannen og politiet.

Lokalisert 03.12.14 på: <http://www.tryggtrafikk.no/content/uploads/2014/03/M%C3%B8re-og-Romsdals-modellen-paragraf-34.pdf>

www.lovdatabasen.no

Rusmidler brukt i trafikken:

Lokalisert 05.05.15 på: <http://www.nrk.no/troms/naermere-140.000-kjoreturer-i-rus-1.11336306>

Saker hvor politiet kunne tilbakekalt våpen i forkant av drap:

Lokalisert 05.05.15 på: <http://www.nrk.no/telemark/bot-til-politiet-1.4323725>

Lokalisert 05.05.15 på: <http://www.ta.no/nyheter/article3197017.ece>

Statistikk om antall drepte i trafikken 2014 (foreløpige tall):

Lokalisert 17.01.15 på: <https://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/statistikker/vtu/maaned/2015-01-16>

«VRIS»-prosjektet – Vold og Rus I Sentrum. Stavanger 2011-2014

Lokalisert 12.02.15 på:

http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMRO/Forvaltning/Lysark/alkoholkonf28jan14_VRIS.pdf

Selvvalgt pensum:

Engstrøm, Bjørn Edvard (red.) *Vegtrafikkloven og trafikkreglene* Kommentartutgave 5. utgave (Oslo 2012)

5.0 Vedlegg

Vedlegg 1:



POLITIET

FOREBYGGING
gjennom **FORVALTNING**

BEKYMRINGSMELDING – tillatelser gitt av politiet

Personalia for den bekymringsmeldingen gjelder:			
Navn		Fødselsnr. (11 siffer)	
Adresse		Tlf. nr.	
Postnr.	Poststed		

Bekymringsmeldingen gjelder (forvaltning vil vurdere evt. tiltak):

Våpenkort jfr. våpenloven § 10

Kjøreseddel jfr. yrkestransportloven § 37

Førerkort jfr. vegtrafikkloven § 34

Vekter jfr. vaktvirksomhetsloven § 8

Ordensvakt jfr. serveringsloven § 16

Vaktselskap jfr. vaktvirksomhetsloven § 7

Brukthandelbevilling jfr. lov om brukte og kasserte gjenstander § 2

Annet, spesifiser:

Er våpen/førerkort/kjøreseddel/ordensvakkort mv. fratatt vedkommende?

Ja Nei

Om ja: Hva er fratatt:

Hvor oppbevares dette:

Har vedkommende fått kvittering? Ja Nei

Hvilke observasjoner/opplysninger ligger til grunn for bekymringsmeldingen?

Dato for hendelse:

Melding i PO Egne observasjoner (f.eks. på oppdrag) Tips fått muntlig (ikke i PO)

Straffesak. BL.-nummer:

Mistenkt/foreløpig bakgrunn:

Psykisk lidelse Demens Generell helsevekkelse Rus/medikamenter Vandel

Kjøreferdigheter Familievold Utstedt voldsalarm Besøksforbud/kontaktforbud

Annet, spesifiser:

KO:DE

TAUSHETSBELAGT

s. 1/2

Utfyllende informasjon (så detaljert som mulig):**Forslag til videre oppfølging:**

- Tilbakekall av våpenkort/kjøreseddel/førerrett mv.
- Krav om kjørevurdering i regi av Statens vegvesen/trafikkstasjon
- Legeerklæring

Skjema sendes til/bekymringsmeldingen er gitt av:

- Skjema sendt til:

Dato	Navn	BID og tjenestested

Alle bekymringsmeldinger vil bli fulgt opp - og vi vil gi melder en kort tilbakemelding om hva som blir utfallet.

Denne bekymringsmeldingen vil bli lagt som ett dokument i en evt. forvaltningssak. Etter forvaltningsloven § 18 har en part i forvaltningssaken rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter.

Takk for at du bidrar i politiets forebyggende arbeid!

Vedlegg 2:

[Redacted]

Fra: Ståle Alund Svendsen
Sendt: 24. april 2015 12:03
Til: [Redacted]
Emne: Vedr bruk av skjemaet for "betryningsmelding" ifbm bacheloroppgave

Hei

Vi viser til e-post datert 18. april 2015.

Det er greit at betryningsmeldingsskjemaet som benyttes i "forebygging gjennom forvaltning" kan vedlegges oppgaven. Det forutsettes imidlertid at kontaktopplysninger (e-post adresse til postmottak som benyttes ved innsending av betryningsmeldinger) blir sladdet hvis oppgaven skal offentligjøres utenfor etaten

Mvh

Ståle A Svendsen
seniorrådgiver

Politidirektoratet

Telefon: [Redacted]
E-post: [Redacted]
www.politi.no